

CHMELOVÉ ZNAMKY

KRAJ CHMELE

CHMEL JE VÍC, NEŽ JEN KOŘENÍ PIVA

„Vysoký jak chmelová tyčka“ říká se, a na Rakovnicku zjistíte, jak vysoká taková chmelová tyčka vlastně je. Rakovnicko je tradiční oblastí pěstování chmele, tohoto koření piva, které dává pivu jeho nezaměnitelnou vůni, nahofklou chuť a prodlužuje jeho trvanlivost. Chmel se na Rakovnicku pěstuje na ploše větší než 1400 hektarů, což je čtvrtina všech chmelnic v České republice.

CHMELNICE V KOLEŠOVICÍCH

SKLIZEŇ CHMELE POMÁHALO SVĚMLU NA RAKOVNICKU PŘI STUDENTSKÝCH BRIGÁDÁCH AŽ 30 TISÍC MLADÝCH LIDÍ. SNÍMEK Z DOBOVÉ POHLEDNICE

Geometricky pravidelné lány chmelnic, složené ze stovek a stovek mohutných, až sedm metrů vysokých, do země pevně zapuštěných, vztyčených břeven, spojených nahoře drátěnou sítí, k níž se každé jaro uvazují vodičí dráty, po nichž se chmel šplhá vzhůru ke slunci, tvoří v každé roční době náramně působivou scenérii, kterou lze vidět jenom málokde v Česku, neboť pěstování chmele se tu omezuje na pouhopouhé čtyři chmelařské oblasti. Chmelařství má na Rakovnicku mnohasetletou tradici a rakovnický chmel se vždy těšil nejlepší pověsti a platil za synonymum nejvyšší kvality. Byl to právě Rakovnick, který počátkem 16. století začal s označováním původu chmele, v dnešní době zcela běžným, aby tímto opatřením zabránil falšování méně jakostních chmelů odjinud za prvotřídní chmel rakovnický.

Díky muzikálu Starci na chmelu snad každý ví, co je pověstná „chmelová romantika“. Své neopakovatelné kouzlo však sklizeň chmele měla už dávno před tímto filmem. Zrodilo se ve chvíli, kdy se zelené zlato, jak se chmelu říká, začalo pěstovat ve velkém. Ve druhé polovině srpna, což je obvyklý čas sklizně chmele, proudily do chmelařských obcí zástupy lidí zblízka i z dále, aby pomohly očesat úrodu v krátkém čase, kdy je chmel nejvyšší. Z těch deseti, čtrnácti dnů chmelové sklizně, takzvaných „chmelů“, se postupem času stal podmanivý mikrokosmos s vlastními zákonitostmi, specifickým způsobem života, mluvou i zvyky.

ZA CHMELEM I DO GALERIE

Česání chmele - obraz malíře Václava Rabase, dokazuje, že chmel není jen nenahraditelným kořením piva, ale i zajímavým tématem v umění. Česání chmele a další slavné Rabasovy obrazy můžete vidět v Rabasově galerii (otevřeno: útne 10-18) v Rakovniku, městě proslaveném výtečným pivem a historickými památkami.

Od počátku 40. let 20. století začala hromadně česat chmel mládež a následující půlstoletí zrodilo s ničím nesrovnatelný fenomén „chmelových brigád“. Zvláštní vlaky a autobusové spoje přivázely každoročně na Rakovnicko až 30 tisíc mladých lidí, kterým o víkendech pomáhaly další tisíce jejich rodinných příslušníků, přezdívaných „rodinné kombajny“.

Práci tisíců párů lidských rukou dnes při sklizni zeleného zlata zastanou mechanismy strojních česaček, kouzlo chmelů však nezmizelo. Kulisa širých zelených lánů chmelnic a hořké vůně zralého chmele zůstala a příležitost zkusit si natrhat pár větelů (míra chmele), se také najde. A při ničem tak dobře nevytráví, jako právě při česání chmele. Jak dobře člověku chutná, když otrhá pár štoků, a pak příjemnou únavu zapije pivem z Rakovnicka – krušovicickým nebo „přenáramně vejbornou chmelovinou rakovnickou“ - rakovnickým pivem, které odedávna milovníci poctivého trunku chválili jako pravé „unikum“ a neznámý básník 16. století o něm pěl, že je jedinečné jako jeden papež v Římě, jedna věž v Cremoně a jeden přístav v Anconě!

TIP NA VÝLET: ČAS PŘIŠEL, ČESAT CHMEL

„Čas přišel, česat chmel, chmelař nyní jest vesel. Je ho dost, pěkně vzrost, ó to je radost,“ napsal básník František Chládek ve své slavné Písni o česání chmele. Průvodce cykloturistickým tématickým výletem, jemuž daly název právě zmíněné Chládkovy verše, vám přiblíží atmosféru sklizně chmele na konci 19. a v první polovině dvacátého století, kdy se ještě chmel sklízel výhradně ručně (jen v Kněževsi, největší chmelařské obci Rakouska-Uherska, pomáhalo na přelomu 19. a 20. století česat zelené zlato až pět tisíc lidí!). Trasa výletu vede největší chmelařskou oblastí Rakovnicka kolem Kněževsi a Kolečovic, kde je soustředěna pětina (296 hektarů) veškeré sklizňové plochy chmele okresu. Průvodce výletem vás cestou upozorní i na řadu vlastivědných zajímavostí, které trasu lemují: Mimo jiné se projdete nejstarším památným stromořadím na Rakovnicku - v zámeckém parku v Kolečovicích, navštívíte Muzeum krojů v Kněževsi nebo uvidíte slavné mlýnské kameny z přílepského pískovce na návsi v Přílepicích.

Průvodce tématickým výletem „Čas přišel, česat chmel“ získáte zdarma na www.Rakovnicko.info nebo v informačních centrech.

MLÝNSKÉ KAMENY V PŘÍLEPICÍCH

KRAJINA U SENOMATECH

SMÍRČÍ KŘÍŽ V SENOMATECH

ZÁMEK V KOLEŠOVICÍCH (NEPŘÍSTUPNÝ)